



Kansainvälistä suojelua koskevaa ulkomaalaislain säätelyä selvittävän työryhmän kokous 13.5.2024

Kokouksen osallistujat

Mari Helenius, SM maahanmuutto-osasto (puheenjohtaja)
Eeva-Maija Leivo, SM maahanmuutto-osasto (sihteeri)

Ivan Hadaya, Maahanmuuttovirasto
Susanna Holmström, SM maahanmuutto-osasto
Janne Lepsu, Helsingin poliisilaitos
Joni Länsivuori, SM poliisiosasto
Johanna Sassi, Maahanmuuttovirasto
Sara Sairanen, Rajavartiolaitoksen esikunta
Marjo Tyynelä, Poliisihallitus

1. Kokouksen avaaminen ja osallistujien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.00 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi työryhmän toiseen kokoukseen. Todettiin kokouksen osallistujat.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyntä

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen jättäminen sekä ensimmäisten että uusintahakemuksen osalta

Jatkettiin ensimmäisessä kokouksessa aloitettua keskustelua mahdollisista muutoksista. Tultiin ensimmäisen kokouksen tapaan yhä siihen lopputulokseen, että rekisteröivät viranomaiset ja Maahanmuuttovirasto tekevät tällä hetkellä varsin paljon päällekkäistä työtä selvittäessään hakijan henkilöllisyyttä, matkareittiä ja maahantuloa.

Työryhmän jäsenet ovat selvittäneet tilannetta organisaatioissaan, ja lopputuloksena päädyttiin siihen, että Ulkl 97 §:n kirjaus henkilöllisyyden, matkareitin ja maahantulon selvittämisen osalta on nykyisessä muodossaan tarpeeton. Todettiin, että rekisteröintivaiheen osalta tulisi yhdessä pohtia tilanteessa kirjattavat tiedot, jotta ne palvelevat prossissa osallisina olevia viranomaisia koko prosessin ajan, ja jotta Maahanmuuttovirastolla on hyvät mahdollisuudet aloittaa turvapaikkatutkinta. Tämä tehdään viranomaisyhteistyönä eikä se edellytä lakimuutoksia.

Uusintahakemusten osalta keskusteltiin mahdollisuudesta laajentaa rekisteröivän viranomaisen käsitettä kattamaan myös Maahanmuuttovirasto. Tässä vaihtoehdossa nähtiin kuitenkin useita käytännön ongelmia, joiden vuoksi lopputuloksena päädyttiin esittämään myös uusintahakemusten osalta rekisteröintivastuun säilyttämistä vastaisuudessakin poliisilla ja Rajavartiolaitoksella.



4. Hakemusten vastaanottaminen häiriötilanteissa

Tarkasteltiin rekisteröintiä häiriötilanteissa, joita voivat olla esimerkiksi laajamittaisen tai välineellistetyn maahantulon tilanne. Häiriötilanteessa rekisteröinti ruuhkautuu nopeasti. Sovittiin, että pohditaan edelleen, voisiko lakia muuttaa niin että se mahdollistaisi nykyistä helpommin myös muunkin viranomaisen kuin poliisin ja Rajavartiolaitoksen toimimisen turvapaikanhakijoiden rekisteröinnissä tällaisissa tilanteissa.

Nykyinen lainsäädäntö edellyttää valtioneuvoston päätöstä siihen, että maahantulijat voidaan ohjata järjestelykeskukseen. Todettiin että nykyinen ratkaisu ei ole kovin joustava, se soveltuu lähinnä hyvin laajamittaisen maahantulon tilanteisiin. Vaikka maahantulijoiden yhteismäärä ei vielä yltäisi laajamittaisen maahantulon määriin, rekisteröinti voi silti ruuhkautua pienemmillä rajanylityspaikoilla, eikä nykyinen lainsäädäntö tarjoa tähän kovin toimivia ratkaisuja. Sovittiin, että keskustelua tästä aiheesta jatketaan seuraavassa kokouksessa.

5. Työryhmän seuraavat kokoukset

Seuraavat kokoukset järjestetään 4.6. klo 13.00-15.00 ja 14.6. klo 10.00-12.00

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.04.